

عنوان مقاله:

واکوی زمینه های شکل گیری فساد دانشگاهی در دانشگاه های ایران (مورد مطالعه؛ دانشگاه های شیراز و یاسوج)

محل انتشار:

فصلنامه جامعه شناسی کاربردی، دوره 34، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

نوید پناهی نژاد - دانشجوی دکتری جامعه شناسی، گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

سید صمد بهشتی - استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

رامین مرادی - استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

یاسر رستگار - استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، هرمزگان، ایران

خلاصه مقاله:

فساد دانشگاهی پدیده ای آشنا در دانشگاه های ایران است، ولی تا کنون چندان بررسی نشده است. این پژوهش با روش کیفی و استراتژی نظریه زمینه ای، علل فساد دانشگاهی و عوامل مرتبط با آن را بررسی کرده است. میدان تحقیق، استادان و دانشجویان دکتری دانشگاه های شیراز و یاسوج اند که ۲۵ نفر از آنان بر اساس قاعده اشباع نظری و به شیوه نمونه گیری نظری برای مصاحبه انتخاب شدند. گردآوری داده ها با استفاده از مصاحبه عمیق و تحلیل آنها بر اساس سه مرحله کدگذاری باز، گزینشی و محوری انجام شد. نتایج نشان داد دولت نفتی، نبود استقلال نهادی، نظام اداری معیوب، شبه نهاد بودن دانشگاه و کمیت گرایی اسناد بالادستی، از شرایط علی شکل گیری فسادند. آگاهی نسبت به فساد، ناکارآمدی نیروی انسانی و کنترل و نظارت ناکافی به عنوان شرایط مداخله گر و نوع دانشگاه، دپارتمان، سابقه کار و الزامات موقعیتی نیز، از شرایط زمینه ای فساد دانشگاهی به شمار می روند. در مقابل، کنشگران دانشگاهی از استراتژی هایی مثل بیگاری از دانشجو، سکوت عامدانه، باج دهی دوسویه، برون سپاری، گروکشی و همکاری راهبردی استفاده می کنند. پیامدهای فساد دانشگاهی نیز، کالایی شدن علم، شکل گیری پرولتاریای دانشگاهی، از خود بیگانگی، دوراهی اخلاقی، افول اعتبار و اعتماد به دانشگاه و نهادینه شدن فساد در جامعه است. بر اساس نتایج، فساد دانشگاهی همچون یک سکه دو رو عمل می کند که از یک طرف برای ساختار و کنشگر یک بازی دوسر برد و از طرف دیگر برای آنها یک بازی دوسر باخت است. همین رویه برد-برد آن است که موجب بازتولید و تداوم فساد در دانشگاه می شود.

کلمات کلیدی:

فساد دانشگاهی، فساد علمی، دانشگاه شیراز، دانشگاه یاسوج، از خود بیگانگی، پرولتاریای دانشگاهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1947444>

